

NGƯỜI DÂN Ý BIẾT GÌ VỀ SỐ LIỆU THỐNG KÊ KINH TẾ CHỦ YẾU?

Để chuẩn bị cho Diễn đàn lần thứ hai về “Thống kê, tri thức và chính sách”, Tổ chức các nước hợp tác phát triển kinh tế (OECD) khuyến khích các nước triển khai cuộc điều tra “người dân biết gì” về các chỉ tiêu kinh tế và xã hội chủ yếu, ví dụ như những chỉ tiêu được trích dẫn thường xuyên trên các phương tiện thông tin.

Trong bối cảnh này, Viện nghiên cứu phân tích kinh tế Ý (ISAE) lần đầu tiên đã thực hiện điều tra trong tuần đầu tháng 3 năm 2007, một số câu hỏi được bổ sung thêm trong phiếu hỏi của cuộc Điều tra hàng tháng về người tiêu dùng. Cụ thể là bổ sung các câu hỏi có liên quan để đánh giá người tiêu dùng về mức độ hiểu biết số liệu thống kê chính thức như: tốc độ tăng GDP, tỷ lệ lạm phát, tỷ lệ thất nghiệp và tỷ lệ thâm hụt chi tiêu của chính phủ so với GDP, cũng như các kênh thông tin chủ yếu mà người dân nhận được theo các loại thông tin, mức độ quan trọng của việc hiểu biết thông tin và mong muốn được thông tin nhiều hơn.

Người dân Ý biết gì?

Thông thường trong loại điều tra xã hội, số những người có trả lời số liệu cụ thể là rất thấp⁽¹⁾: mặc dù điều tra được thực hiện trong tuần mà Viện Thống kê Ý phổ biến các số liệu thống kê kinh tế vĩ mô năm

2006, nhưng chỉ có 1/3 số người tham gia trả lời đưa ra được số liệu ước tính về lạm phát, thất nghiệp và tốc độ tăng GDP (với các mức tỷ lệ trả lời tương ứng là 34%, 32% và 28%), trong khi đó chỉ có 14% số người trả lời biết được số liệu về tỷ lệ thâm hụt chi tiêu của chính phủ so với GDP (xem bảng 1)

Bảng 1 - Tỷ lệ trả lời (%) về các chỉ tiêu được hỏi

Chỉ tiêu	Tỷ lệ trả lời
Tỷ lệ tăng GDP	28,2
Tỷ lệ lạm phát	34,5
Tỷ lệ thâm hụt chi tiêu của chính phủ so với GDP	13,8
Tỷ lệ thất nghiệp	32,4

Nguồn: Viện nghiên cứu về Phân tích kinh tế Ý (ISAE)

Tính trung bình thì người trả lời thường đánh giá quá cao số liệu chính thức đối với tất cả các số liệu được hỏi, điều này cho thấy một số người lạc quan về tăng trưởng GDP và bi quan đối với các chỉ tiêu khác. Tuy nhiên, trong mọi trường hợp độ lệch chuẩn về trả lời là rất cao và có sự chênh lệch rõ ràng, vì trong mọi trường hợp giá trị trung bình đều cao hơn nhiều so với trung vị (xem bảng 2).

Bảng 2 - Hiểu biết thống kê: Ước lượng điều tra ngược lại thực tế

Chỉ tiêu	Thực tế	Trung bình Điều tra	Độ lệch chuẩn	Trung vị Điều tra
Tỷ lệ tăng GDP (*)	1,9	2,7	3,7	2,0
Tỷ lệ lạm phát (**)	1,8	4,5	8,7	2,4
Tỷ lệ thâm hụt chi tiêu của chính phủ so với GDP (*)	4,4	8,5	14,5	3,4
Tỷ lệ thất nghiệp (***)	6,8	14,5	13,0	10,0

(*) 2006; (**) Tháng 2, 2007; (***) 2006, Quý 3 điều chỉnh theo mùa vụ

Nguồn: Viện Nghiên cứu về Phân tích kinh tế Ý (ISAE), Viện Nghiên cứu Thống kê Ý (ISTAT)

Đánh giá chung, giá trị trung vị rất sát với giá trị thật, ngoại trừ phần chênh lệch đáng kể về tỷ lệ thất nghiệp, chủ yếu là do đánh giá quá cao.

Có khoảng 76% người trả lời cho rằng việc có được thông tin về những chỉ tiêu thống kê kinh tế chủ yếu có ý nghĩa quan

trọng, và 18% người trả lời có quan điểm ngược lại, nghĩa là không quan trọng. Ngoài ra có 42% người trả lời không cần thông tin nhiều hơn về những thông tin này, trong khi đó có 52% người trả lời muốn nhận được nhiều thông tin hơn (xem bảng 3 và 4).

Bảng 3 - Mức độ quan trọng và muốn được thông tin (%)

Mức độ quan trọng của thông tin?	
Cực kỳ quan trọng	8
Rất quan trọng	23
Quan trọng	45
Hơi quan trọng	14
Không quan trọng	4
Không biết	4
Không trả lời	2
Muốn được thông tin nhiều hơn?	
Có	52
Không	42
Không biết/không trả lời	6

Nguồn: Viện nghiên cứu về Phân tích kinh tế Ý (ISAE)

Đánh giá tổng thể từ số liệu sơ bộ này thực sự không khích lệ các cán bộ thống kê, các nhà lập chính sách và phương tiện thông tin đại chúng. Rõ ràng khả năng hiểu biết về số liệu thống kê cùng với sự hiểu đúng về những xu thế và khuynh hướng

Bảng 4 - Nguồn thông tin quan trọng nhất (có thể trả lời nhiều khả năng)

Nguồn	Tỷ lệ phần trăm
Ti vi	82
Báo	51
Internet	19
Đài	17
Bạn bè và người thân	9
Cán bộ, công dân, lãnh đạo tôn giáo	8
Không biết	3

Nguồn: Viện nghiên cứu về Phân tích kinh tế Ý (ISAE)

kinh tế chủ yếu của người dân Ý có số lượng hạn chế. Nhưng những số liệu quan trọng này cũng chứng tỏ sự thiếu hụt về cơ sở nhận thức và quan điểm nhìn nhận đúng về nền kinh tế Ý đang thực hiện như thế nào trong số những người tiêu dùng Ý.

ISAE sẽ thu thập nhiều số liệu hơn trong cuộc điều tra tổ chức vào tháng 4/2007, trong đó có các lĩnh vực khác như môi trường, điều kiện xã hội, già hóa dân số... Trong cùng tháng, tổ chức Eurobarometer sẽ thực hiện một cuộc điều tra tương tự ở 29 nước châu Âu, Đại học tổng hợp Michigan sẽ thực hiện cuộc điều tra tại Mỹ vào cùng thời điểm. Kết quả đầy

đủ của các cuộc điều tra sẽ được công bố tại Diễn đàn về thống kê, tri thức và chính sách tổ chức tại Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ.

⁽¹⁾ Ở Mỹ đã thực hiện cuộc điều tra tương tự (2004), tỷ lệ trả lời của công dân Mỹ chỉ ở mức 26%.

Nguyễn Thái Hà (dịch)

Nguồn: <http://www.oecd.org/>